

سوء مصرف شیشه و تریاک: مقایسه رضایت زناشویی و اضطراب

علی سروستانی^۱، سیدهدادی سیدعلی تبار^{۲*}، سارا بامداد^۳، مجتبی حبیبی عسگر آباد^۴، طاهره سعیدی^۵

۱. کارشناسی ارشد، مشاوره خانواده، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران
۲. دانشجوی دکتری مشاوره شغلی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران
۳. کارشناسی ارشد، مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی، خمینی شهر، اصفهان، ایران
۴. استادیار روانشناسی سلامت، انستیتو روانپزشکی تهران، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان، گروه روانشناسی بالینی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، تهران، ایران
۵. کارشناسی ارشد، روانشناسی عمومی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

* نویسنده مسئول: سیدهدادی سیدعلی تبار، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران

h_alitabar@edu.ui.ac.ir

تاریخ پذیرش: مرداد ۱۳۹۵

تاریخ دریافت: خرداد ۱۳۹۵

نحوه استناد به این مقاله:

Sarvestani A, Sayed Alitabar H, Bamdad S, Habibi Asgarabad M, Saeidi T. Substance Abuse of Crystal and Opium: Comparison of Marital Satisfaction and Anxiety. Community Health 2017;4(1):15-23.

چکیده:

زمینه و هدف: سوء مصرف مواد از شایع‌ترین بیماری‌ها و اختلالات روانی در حال حاضر است. این مطالعه با هدف مقایسه رضایت زناشویی و اضطراب در سه گروه مردان معتاد به شیشه، تریاک و افراد عادی انجام شد. **روش و مواد:** این مطالعه، به صورت مقایسه‌ای و با مشارکت ۵۳ نفر معتاد به شیشه و ۴۷ نفر معتاد به تریاک که به صورت هدفمند از مراکز ترک اعتیاد انتخاب شدند و ۸۰ نفر گروه عادی به صورت در دسترس انتخاب شدند، در سال ۱۳۹۲ در شهر تهران انجام شد. برای جمع‌آوری اطلاعات از دو پرسشنامه شامل رضایت زناشویی Kansas و اضطراب Zank استفاده شد. جمع‌آوری اطلاعات با همکاری روانشناس مراکز ترک اعتیاد انجام گردید. اطلاعات با استفاده از نرم افزار SPSS-16 و آزمون‌های آماری تحلیل واریانس چند متغیره و آزمون تعقیبی شفه مورد مقایسه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: رضایت زناشویی در بین دو گروه معتاد به شیشه و تریاک با گروه عادی تفاوت وجود داشت ($P < 0/01$) ولی بین دو گروه معتاد به شیشه و تریاک تفاوت وجود نداشت ($P > 0/05$). از نظر اضطراب بین دو گروه معتاد به شیشه و تریاک با گروه عادی تفاوت وجود داشت ($P < 0/05$) اما بین دو گروه شیشه و تریاک تفاوت دیده نشد ($P > 0/05$). **نتیجه‌گیری:** مطالعه نشان داد مردان معتاد به شیشه و تریاک رضایت زناشویی پایین‌تر و اضطراب بالاتری نسبت به گروه عادی دارند. لازم است درمان‌گران در درمان سوء مصرف مواد توجه بیشتری به این مقوله داشته باشند. **واژگان کلیدی:** سوء مصرف مواد، رضایت زناشویی، اضطراب

مقدمه

به انواع مواد افیونی وجود دارد و همین گزارش ذکر می‌نماید که بالاترین شیوع اعتیاد در ایران با ۲/۸ درصد، قزاقستان با ۲/۳ و روسیه با ۱/۲ در رتبه‌های بعدی قرار دارند (۲). این درحالی است که میزان شیوع اعتیاد در دنیا ۰/۴ است و این میزان در اروپا ۰/۷ است و سالانه حدود ۱۵۰۰۰۰ الی ۱۷۰۰۰۰ معتاد به مصرف مواد مخدر می‌شوند (۳). در ایران، هر

اعتیاد در کنار سوء تغذیه و آلودگی محیط‌زیست یکی از مسائل مهم جوامع بشری محسوب می‌شود که پیامد ناشی از آن تمام کشورهای دنیا را (اعم از توسعه یافته و در حال توسعه یافته) تحت‌تأثیر قرار داده است (۱). گزارش سالانه سازمان جهانی بهداشت نشان می‌دهد که در دنیا حدود ۲۰۰ میلیون معتاد

میزان رضایت زناشویی در این خانواده‌ها پایین است (۱۸-۱۶). پژوهش‌های صورت گرفته نشان داده‌اند که سوء مصرف مواد مخدر موجب کاهش رضایت‌مندی زناشویی و افزایش تعارضات می‌شود (۲۴-۱۹).

هر یک از مواد اعتیادآور حالات روانشناختی، جسمانی و رفتاری مشخصی ایجاد می‌کنند که در این بین مصرف تریاک در طبقه‌ی مواد افیونی، علایم روانشناختی همچون اختلالات روان‌پریشی و اختلالات خلقی ناشی از مصرف مواد افیونی را ایجاد می‌کند. شیشه نیز که از انواع مت‌آفتمین‌ها است، امروزه در میان جوانان رواج گسترده‌ای یافته و جز مواد توهمزاست. این ماده اثرات مخرب همچون اختلالات خلقی، اضطرابی و اختلال در خواب ایجاد می‌کند (۲۵ و ۲۶). مطالعات و پژوهش‌های سال‌های اخیر به ویژه در کشورهای غربی شیوع بالای اختلال‌های روان‌پزشکی را در معتادان به مواد مخدر نشان داده است (۲۷ و ۲۸). پژوهش‌های مختلف انجام شده توسط نشان داد افراد معتادی که برای مدتی طولانی از مواد مخدر استفاده می‌کنند بیشتر به اختلالات اضطرابی دچار می‌شوند و از میان کسانی که جهت ترک اعتیاد به مراکز ترک اعتیاد مراجعه می‌کنند درصد افراد معتادی که دچار اختلالات روانی هستند نیز به طور معنی‌داری بیشتر است (۲۹). حال مطالعه حاضر با هدف مقایسه رضایت زناشویی و اضطراب در مردان متأهل با و بدون اعتیاد به شیشه و تریاک انجام شد.

روش و مواد

این مطالعه به صورت مقایسه‌ای انجام شد. جامعه این مطالعه شامل کلیه مردان معتاد شهر تهران که در سال ۱۳۹۲ به مراکز ترک اعتیاد مناطق یک و دو شهر تهران مراجعه کردند، بود. این مطالعه با مشارکت ۵۳ نفر معتاد به شیشه و ۴۷ نفر معتاد به تریاک که به صورت هدفمند از مراکز ترک اعتیاد انتخاب شدند، انجام شد، و نمونه افراد عادی، ۸۰ نفر جهت شرکت در این مطالعه به طور نمونه‌گیری در دسترس (پارک، فرهنگسرا، کتابخانه‌ها) که با نمونه افراد معتاد از لحاظ متغیرهای جمعیت‌شناختی (سن، تأهل، تحصیلات) هم‌تاسازی شدند انتخاب شدند، به این معنی که سعی شد افرادی که در دو گروه مورد مقایسه قرار

چند ۷۰ درصد از معتادان متأهل هستند، فقط ۱۷/۸ درصد از آنها از زندگی زناشویی خود رضایت دارند (۴) و طبق آمار ایران از نظر میزان طلاق چهارمین کشور دنیا است و در تهران از هر چهار ازدواج و در شهرستان‌ها از هر هفت ازدواج یک مورد به طلاق ختم می‌شود (۵) که ۳۴ درصد از طلاق‌ها ریشه در اعتیاد به مواد مخدر و مسائل مربوط به آن دارد (۴).

مصرف مواد موجب آسیب‌پذیری فرد نسبت به برخی از اختلالات روانی نیز می‌شود که به خودی خود از عوامل مخرب در روابط زناشویی به شمار می‌رود. تأثیرات جسمانی، هیجانی و رفتاری ناشی از مصرف مواد به شیوه‌های مختلفی همچون خشونت جنسی و جسمانی یا آزار کلامی بروز کرده و به مرور موجب افزایش اختلالات زوجین و تزلزل نظام خانواده می‌شود (۶). همچنین موجب فرسایش عملکردهای زندگی زناشویی می‌شود، تا آن‌جا که ممکن است با نیازهای لازم برای داشتن نقشی به‌هنگار در خانواده تداخل ایجاد کند. از این رو شواهد مستدلی برای ارتباط میان سوء مصرف مواد و کیفیت ارتباطات زناشویی وجود دارد (۷). این ارتباطات پیچیده است، ولی به نظر می‌رسد که مشکلات سوء مصرف مواد و رابطه زناشویی یکدیگر را تشدید می‌کنند. ازدواج افراد دارای سوء مصرف مواد با سطح پایین رضایت زناشویی، مشاجره‌های مکرر و شدید، نقص در مهارت‌های حل‌مسأله و برقراری ارتباط و شیوع بالای پرخاشگری فیزیکی و کلامی مشخص می‌شود (۸). سوء مصرف مواد مخدر اغلب با پریشانی شدید زناشویی، مشکلات مالی، اعتماد به نفس پایین برای حل تعارضات زوج‌ها، کاهش مهارت‌های ارتباطی، افزایش پرخاشگری در خانه و عملکرد جنسی ضعیف همراه است (۹). مطالعات همچنین نشان می‌دهد که خانواده‌های معتادان تفاوت چشمگیری با خانواده‌های عادی دارند به گونه‌ای که روابط زوجین، روابط پدر معتاد با فرزندان و روابط اجتماعی خانواده و نیز کارکردهای مختلف خانواده نظیر کارکرد جنسی، اقتصادی و آموزشی در خانواده‌های معتاد مختل می‌گردند (۱۰). در همین راستا، تحقیقات مختلف نیز نشان داده‌اند که خانواده‌های معتادان، معمولاً عملکرد خوبی ندارند (۱۱-۱۵) و همچنین

هر سوال تعلق می‌گیرد. روایی آن براساس اطلاعات حاصل از اجرای دو مقیاس روی بیش از ۵۰۰ مورد و با استفاده از روش همبستگی پیرسون میان دو آزمون Zank & Hamilton برابر با ۰/۷۱ بوده است. در این میان، پایایی این مقیاس برابر ۰/۸۴ بود که بیانگر پایایی بالای این مقیاس می‌باشد (۳۶).

یافته‌ها

میانگین (انحراف معیار) سنی آزمودنی‌ها ۳۴/۷ (۲۶/۰) سال و حداقل سن آزمودنی‌ها ۲۴ و حداکثر ۵۰ سال بود. از نظر تحصیلات ۸۹ (۴۹/۴ درصد) نفر دیپلم و زیر دیپلم، ۲۲ (۱۲/۲ درصد) نفر فوق دیپلم، ۴۹ (۲۷/۲ درصد) نفر کارشناسی، ۲۰ (۱۱/۱ درصد) نفر کارشناسی ارشد و بالاتر بودند. همچنین با توجه به طول مدت ازدواج تعداد ۱۵ (۸/۳ درصد) نفر کم‌تر از یک‌سال، ۶۲ (۳۴/۴ درصد) نفر بین ۱-۵ سال، ۵۳ (۲۹/۴ درصد) نفر بین ۵-۱۰ سال و تعداد ۵۰ (۲۷/۸ درصد) نفر بیش از ده سال از ازدواج‌شان می‌گذشت. از بین ۱۸۰ آزمودنی، تنها ۱۱ (۶/۱ درصد) نفر دارای سابقه ازدواج مجدد بودند. از نظر تعداد فرزندان، ۵۲ (۲۸/۹ درصد) نفر از شرکت‌کنندگان بدون فرزند، ۱۲۸ (۷۱/۱ درصد) نفر دارای فرزند بودند. همچنین، ۶۷ (۳۷/۲ درصد) نفر پیش از ازدواج و ۳۳ (۱۸/۳ درصد) نفر پس از ازدواج مصرف مواد مخدر را شروع کردند و ۸۰ (۴۴/۴ درصد) نفر نیز اطلاعاتی در این زمینه ارائه نکردند. از نظر درآمد، ۴۴ (۲۴/۴ درصد) نفر کمتر از ۷۰۰ هزار تومان، ۷۳ (۴۰/۶ درصد) نفر بین ۷۰۰ تا یک میلیون، ۵۱ (۲۸/۳ درصد) نفر بین یک تا دو میلیون، و ۱۲ (۶/۷ درصد) نفر بیش از دو میلیون درآمد ماهیانه داشتند.

گرفتند، از نظر سن، وضعیت تأهل و تحصیلات تا حد امکان مشابه باشند. ملاک‌های ورود نمونه مردان معتاد عبارتند از: گذشت حداقل دو سال زندگی مشترک، وابستگی به مواد در شش ماه اخیر، قرار داشتن در رده سنی ۲۰-۵۰ سال و داشتن سواد خواندن و نوشتن و ملاک خروج عبارت بود از عدم پاسخگویی به تمامی اطلاعات پرسشنامه‌ها.

مقیاس رضایت زناشویی کانزاس (KMSS): این مقیاس به طور وسیعی در پژوهش‌ها مورد استفاده قرار گرفته است (۳۰). این مقیاس تنها دارای سه گویه است. علی‌رغم کوتاهی، این مقیاس روایی و اگرایی خوبی دارد (۳۱). آنها همچنین دریافتند مقیاس رضایت زناشویی Kansas از روایی همزمان مناسبی با مقیاس سازگاری زوجی (DAS1) (۳۲) و پرسشنامه کیفیت ازدواج (QMI2) (۳۳) برخوردار است. به‌طور خاص، Schum و همکاران (۳۱) در اجرای Kansas و سازگاری زوجی $r=83/0$ را برای زنان و $P<0/001$ و $r=91/0$ را برای Kansas و کیفیت ازدواج به دست آوردند. Weigel, & Ballard-Reisch (۳۳) در مطالعه‌شان با استفاده از Kansas به ضریب همسانی درونی ۹۷/۰ (روش آلفای کرونباخ) در مردان و زنان دست یافتند. schum و همکاران (۳۱)، آلفای بین ۹۸-۸۴ درصد مطالعه‌های روی زوج‌های متأهل به‌دست آوردند. آلفای کرونباخ حاصل از اجرای این آزمون در ایران ۰/۹۲ برآورد شده است (۳۴).

پرسشنامه اضطراب Zank: جهت سنجش اضطراب از پرسشنامه اضطراب زانک استفاده شد. این پرسشنامه دارای ۲۰ سوال ۴ گزینه‌ای بر مبنای نشانگان بدنی عاطفی است و نمره با توجه به پاسخ آزمودنی به

جدول شماره ۱- آمار توصیفی وضعیت گروه غیر معتاد، معتاد به تریاک و شیشه در رضایت زناشویی و اضطراب

مقیاس	گروه	میانگین	انحراف معیار
رضایت زناشویی	غیر معتاد	۱۷/۶	۲/۶
	معتاد به تریاک	۱۲/۶	۳/۵
	معتاد به شیشه	۱۲/۲	۳/۲
اضطراب	غیر معتاد	۳۳/۰	۵/۹
	معتاد به تریاک	۳۸/۶	۹/۸
	معتاد به شیشه	۴۱/۲	۶/۸

نبوده است، شرط همگنی ماتریس‌های واریانس/کوواریانس به درستی رعایت شده است ($P > 0.05$)، بر اساس آزمون Levene و عدم معناداری آن برای هر دو متغیر، شرط برابری واریانس‌های بین گروهی رعایت شده است. نتایج آزمون Wilk's Lambda نشان داد که اثر گروه بر ترکیب مؤلفه‌های رضایت زناشویی و اضطراب معنادار می‌باشد ($F = 177/2$ ، $P < 0.001$ ، $\eta^2 = 0.25$) آزمون بالا قابلیت استفاده از تحلیل واریانس چند متغیره را مجاز شمرد. نتایج نشان داد که حداقل بین یکی از متغیرهای پژوهش در بین گروه‌های مورد بررسی تفاوت معناداری وجود دارد.

همان‌طور که در جدول شماره یک مشاهده می‌شود میانگین (انحراف معیار) نمره کلی مقیاس‌های رضایت زناشویی در گروه غیر معتاد $17/6$ ($2/6$)، گروه معتاد به تریاک $12/6$ ($3/5$) و گروه معتاد به شیشه $12/2$ ($3/2$) می‌باشد. همچنین میانگین (انحراف معیار) نمره کلی اضطراب در گروه غیر معتاد $33/0$ ($5/9$)، در گروه معتاد به تریاک $38/6$ ($9/8$) و در گروه معتاد به شیشه $41/2$ ($6/8$) می‌باشد. پیش از استفاده از آزمون پارامتریک تحلیل واریانس چند متغیری جهت رعایت فرض‌های آن، از آزمون‌های Box&Levene استفاده شد. بر اساس آزمون Box که برای هیچ یک از متغیرها معنادار

جدول شماره ۲- آزمون تحلیل واریانس چند متغیره اثر گروه‌های غیر معتاد و معتاد بر رضایت زناشویی و اضطراب

منبع تغییرات	متغیر وابسته	میانگین مجذورات	درجه آزادی	F	P	اندازه اثر
گروه	رضایت زناشویی	۶۰۱/۹	۲-۱۷۷	۶۴/۹	۰/۰۰۰۱	۰/۴
	اضطراب	۱۱۶۲/۱	۲-۱۷۷	۲۱/۴	۰/۰۰۰۱	۰/۲

به لحاظ آماری وجود دارد. به عبارت دیگر، گروه عادی (نرمال) از رضایت زناشویی بالاتر و از اضطراب کمتری نسبت به دو گروه معتاد به تریاک و شیشه برخوردار است. برای این که مشخص شود که تأثیر تفاوت گروه‌ها چگونه است از آزمون تعقیبی شفه استفاده شده است که در جدول شماره ۳ گزارش شده است.

براساس نتایج تحلیل واریانس چند متغیره برای بررسی اثر گروه غیر معتاد، معتاد به تریاک و معتاد به شیشه در جدول شماره ۲ میتوان گفت که بین گروه غیر معتاد و معتاد به تریاک و شیشه در مقیاس‌های رضایت زناشویی ($F = 177/2$ ، $P < 0.001$) و اضطراب ($F = 37/21$ ، $P < 0.001$) تفاوت معنی داری

جدول شماره ۳- مقایسه میانگین نمرات رضایت زناشویی و اضطراب در سه گروه با آزمون شفه

گروه	غیر معتاد		معتاد به تریاک		معتاد به شیشه	
	(I-J)	P	(I-J)	P	(I-J)	P
غیر معتاد	-	-	*۹۴/۴	۰/۰۰۰۱	*۴۱/۵	۰/۰۰۰۱
رضایت زناشویی	معتاد به تریاک	*۹۴/۴	۰/۰۰۰۱	-	۴۶/۰	۰/۷۴۷
	معتاد به شیشه	*۴۱/۵	۰/۰۰۰۱	۴۶/۰	۰/۷۴۷	-
غیر معتاد	-	-	*۵۶/۵	۰/۰۰۰۱	*۱۹/۸	۰/۰۰۰۱
اضطراب	معتاد به تریاک	*۵۶/۵	۰/۰۰۰۱	-	۶۳/۲	۰/۲۰۷
	معتاد به شیشه	*۱۹/۸	۰/۰۰۰۱	۶۳/۲	۰/۲۰۷	-

میان مصرف‌کنندگان شیشه ناکارآمدی و نارضایتی زناشویی بیشتری دارند.

یافته دیگر مطالعه نیز از نظر اضطراب بین دو گروه‌های معتاد (شیشه و تریاک) با گروه غیرمعتاد تفاوت معنی‌داری نشان داد که با یافته‌های Turner و همکاران (۳۸) همسو است. نتایج نشان داد که میزان اضطراب دو گروه مصرف‌کننده شیشه و تریاک بالاتر از گروه غیرمعتاد است. در تبیین این یافته می‌توان گفت که سوء مصرف مواد و وابستگی به مواد تأثیرات مستقیم و غیر مستقیمی بر شکل‌گیری اختلال‌های متعدد روانی مانند افسردگی و اضطراب به جا می‌گذارد. در مطالعه اخوت و همکاران ۶۱ درصد از افراد معتاد به هروئین و ۲۰ درصد از معتادان به تریاک، ویژگی‌های شخصیتی روان‌پریش و روان‌رنجور را از خود نشان دادند. نمرات معتادان در اضطراب، گرایش به افسردگی، احساس تنهایی، و فقر در روابط عاطفی و احساس بی‌کفایتی به طور قابل ملاحظه‌ای بیش از گروه گواه بود (۳۹). اما بین دو گروه معتاد به شیشه و تریاک تفاوت معنی‌داری پیدا نشد. از سوی دیگر با توجه به این که هر دو گروه تحت درمان هستند اختلال‌های روانی نظیر اضطراب در هر دو گروه معتاد به شیشه و تریاک رو به کاهش بود در نتیجه تفاوتی بین دو گروه از نظر اضطراب پیدا نشد. با توجه به این که این مطالعه از نوع مقایسه‌ای بود، ممکن است متغیرهای کنترل نشده مثل طول مدت مصرف نتایج مطالعه را مخدوش کرده باشد. از سوی دیگر از آنجا که اکثر افراد معتاد فقط به یک نوع ماده بسنده نمی‌کنند، لذا دسترسی به افراد صرفاً وابسته به یک نوع ماده مخدر (در این مطالعه تریاک) یا صرفاً محرک بسیار دشوار بوده و همین مسئله نیز خود در کنترل متغیرها محدودیت ایجاد می‌کرد. این مطالعه از نوع کمی و پرسشنامه‌ای بود و سعی شد در تحقیقات بعدی در این زمینه از مصاحبه و مطالعات کیفی انجام گیرد.

نتیجه‌گیری

افراد وابسته به مواد در مقایسه با جمعیت عادی از رضایت زناشویی پایین‌تر و اضطراب بیشتری برخوردارند. با توجه به این که وابستگی به مواد با

نتایج آزمون شفه نشان می‌دهد که در رضایت زناشویی میانگین نمرات گروه غیرمعتاد به طور معناداری بیشتر است ($P < 0.05$)، ولی تفاوت معناداری در میانگین نمرات دو گروه معتاد به تریاک و شیشه وجود نداشت. در اضطراب، میانگین نمرات گروه غیرمعتاد به طور معناداری کمتر است ($P < 0.05$)، اما بین دو گروه معتاد به تریاک و شیشه از نظر میزان اضطراب تفاوت معناداری وجود نداشت ($P < 0.05$).

بحث

مطالعه نشان داد یافته‌ها تفاوت معنی‌داری از نظر رضایت زناشویی بین گروه معتاد به (تریاک و شیشه) با گروه غیرمعتاد نشان می‌دهند. مطالعه‌های صورت گرفته نشان داده‌اند که سوء مصرف مواد موجب کاهش رضایت‌مندی زناشویی و افزایش تعارضات می‌شود. همچنین همسرانی که رفتار و دیدگاه متفاوتی در مورد مصرف مواد دارند، رضایت زناشویی پایینی برخوردارند (۲۵). مصرف مداوم شیشه پس از سرخوشی اولیه همراه با تشدید تحریک‌پذیری، سوءظن، بدگمانی و بی‌نظمی خلقی در افراد سبب افزایش اختلافات زناشویی و کاهش رضایت زناشویی می‌شود. اما در این بین تفاوت معنی‌داری بین دو گروه معتاد به شیشه با تریاک نشان داده نشد که با مطالعه تقوایی و همکاران همسو است. در مطالعه آنها بین رضایت زناشویی همسران معتادان و نوع ماده مصرفی آنان تفاوت وجود نداشته است، که می‌توان گفت تأثیر منفی و مخرب مواد مخدر از هر نوع آن بر روابط میان فردی معتاد و همسر او به ویژه از نظر عاطفی و غیر جنسی است. فرد معتاد به انتظارات همسر خود بی‌توجه است و تنها به فکر مصرف مواد است و این نتیجه قطعی اعتیاد از هر نوع آن و وابستگی به هر ماده مخدری است (۱۸). ولی با مطالعه قربانی و همکاران (۳۷) و Turner و همکاران (۳۸) نا همسو است. Turner و همکاران نشان داده‌اند که گروه معتادان از شیوه‌های مقابله‌ای ناکارآمد در حل تعارضات بین فردی همسران خود استفاده می‌کنند که باعث نارضایتی زناشویی می‌شود و در این

درمان افراد معتاد نبود رضایت زناشویی و حمایت خانواده است.

تشکر و قدردانی

این مقاله، مستخرج از پایان نامه نمی باشد. نویسندگان مقاله از تمامی شرکت کنندگانی که در این پژوهش همکاری نمودند تشکر و قدردانی می نمایند.

اختلالات روانی همراه است پیشنهاد می شود که در تدابیر درمانی مولفه فوق مدنظر قرار گیرد. همچنین با استفاده از این مطالعه می توان اطلاعات و آگاهی بهتری در زمینه مشاوره با افراد درگیر به سومصرف مواد به دست آورد و به روابط زناشویی آنها در زمان درمان توجه خاصی شود چون یکی از موانع مهم

REFERENCES

1. Hittner JB, Swickert R. Sensation seeking and alcohol use: A meta-analytic review. *Addictive behaviors*. 2006; 3(8):1383-401.
2. Sarvestani, A. Comparison of sexual satisfaction & body image married men with and without addicted to methamphetamine (crystal) and opium. Thesis for Master, University of Shahid Beheshti, 2013. (Full Text in Persian)
3. Pirouzi, D. Comparison of continuity and resilience in families with family members and non-members of drug addicts. Thesis for Master, University of Shahid Beheshti, 2010. [Full Text in Persian]
4. Pourghasemi M, Eghlima M, Raheb Gh, Rafie H. [The effect of training life skills on improvement family function women of addicted husband. Thesis for Master University of Social Welfare & Rehabilitation Sciences. 2010. (Full Text in Persian)]
5. Ghavanlo, E, [Effects of drug abuse on marital relations with the wives of men in Mashhad city. Thesis for Bachelor University of Social Welfare & Rehabilitation Sciences, 2004. (Full Text in Persian)]
6. Turner AK, Latkin C, Sonenstein F, Tandon SD. Psychiatric disorder symptoms, substance use, and sexual risk behavior among African-American out of school youth. *Drug Alcohol Depend*. 2011 May; 115 (1-2):67-73.
7. Chang.c.Edward-sannaj Lawrence.(2007).Relations between problem solving styles and psychological adjustment in young adults: Is stress a mediating variable. *Journal of personality and Individual Differences*,42:135-144.
8. Olivia, R. Prevention of relationship and alcohol problems. Doctoral dissertation. Griffith University, 2002.
9. Yahyazadeh Pirsaraee, H. Drug Dependence and Marital Satisfaction: A Qualitative Study among Users of Opium and Heroin in Iran. *Asian Journal of Counselling*, 2007;14(1):21-48.
10. Noori, R. Rafei, H.Naranjiha,H.Solaymanineya, L.Ghafoori,B & Miraei,P.[Identify complications in women with husbands drug addiction.Research projects Research center drug abuse & drug dependence, University of Social Welfare & Rehabilitation Sciences, 2008. (Full Text in Persian)]
11. Samooei. R Comparison Family performance of drug abusers and non-abuser. *Journal Science & Research in psychology*.1999;2 (37): 73-86.
12. Shahmohmadi,A. Darvize,Z & Porshahryari, M. Effectiveness of communication skills training in increasing marital adjustment and prevent drug addicts from returning male in Esfahan city. *Journal Addiction Research*. 2008; 2(7):3-28. (Full Text in Persian)
13. Bostanipoor,A & Sadrjahani, S. Comparison Families performance ordinary and members of drug abuse. Abstracts of the Third National Congress of Family Pathology, University Shahid Beheshti. 2008. (Full Text in Persian)

14. Ashori, A& Shirinzadeh, S. Comparison of the original family functioning addicts and not addict people. Abstracts of the Third National Congress of Family Pathology, University Shahid Beheshti. 2008. (Full Text in Persian)
15. Besharat, M. Ranjbar, F& Rostami, R. Comparison Family performance substance use disorder patients with normal family. Journal psychology & Education. 2008;3(38):137-156. (Full Text in Persian)Golparvar, M & Molavi, H. Comparative psychological characteristics and marital relations addicts and non-addicts with their husbands. Journal Science & Research in psychology.2002;7: 1-20. (Full Text in Persian)Yosefi, M. A [preliminary study on marital satisfaction and family life in addict. Thesis for PhD General Medicine. University Zahedan Medical Sciences. (Full Text in Persian)
16. Erfanian Taghvaii MR, Esmaili H, Salehpour H. Assessment of marital satisfaction in addict persons and their couples. Fundamentals of Mental Health. 2005;7(27& 28):115-121.(Full Text in Persian)
17. Vahid Farnia, Pantea Bazeghi, Jalal Shakeri, Toraj Ahmadi Juibari, Faezeh Tatari, Mohammad Mahboubi. Evaluation of parental marital satisfaction and parenting style in adolescents with opium abuse. Life Sci J 2014;11(6):74-78. (Full Text in Persian)
18. Meade CS. Sexual risk behavior among persons dually diagnosed with severe mental illness and substance use disorder. J Subst Abuse Treat. 2006; 30:147–157.
19. Lex, B. W. (1990). Male heroin addicts and their female mates: Impact on disorder and recovery. Journal of Substance Abuse,2(2),147–175.
20. Birchler, G. R. (1995). Clinical themes encountered with substance-abusing couples. In G. R. Birchler (Chair), Therapy with drug-abusing couples. Symposium conducted at the annual meeting of the American Psychological Association, New York, U.S.
21. Davidson, L. (1977). Love and hate in methadone maintenance. American Journal of Psychoanalysis, 37 (2),163–166.
22. Wellisch, D. K., Gay, G. R., & McEntee, R. (1970). The easy rider syndrome: A pattern of hetero- and homosexual relationships in a heroin addict population. Family Process,9(4),425–430.
23. Homish GG, Leonard KE, Cornelius JR. Illicit drug use and marital satisfaction. Addict Behav 2008; 33 (2):279-91.
24. Kaplan H, Sadock B. Synopsis of psychiatry. Translated to Persian by: Poorafkari NA. Tehran: Shahreab Pub; 2007.
25. Sadock BJ, Sadock VA. Kaplan and sadock's comprehensive textbook of psychiatry. 8th ed. New York: Lippincott Williams and Wilkins, 2005.
26. Hannesdottir H, Tyrfinngsson T, Piha J. Psychosocial functioning and psychiatric comorbidity among substance – abusing Icelandic adolescents. Nord J Psychiatry 2001;55(1):43-48.
27. Farrell M, Howes S, Bebhington P, Brugha T, Jenkins R, Meltzer H. Nicotin alcohol and drug dependence and psychiatric comorbidity. Br J Psychiatry 2001; 179: 432–437.
28. Grover, K. J., Russell, C. S., Schumm, W. R., Paff-Bergen, L. A. Mate selection processes and marital satisfaction [Electronic version]. Family Relations, 34,1985;383-386. Retrieved August 10, 2008 from JSTOR Arts & Sciences II online database.
29. Morris, M. L. & Blanton, P. W. The influence of work-related stressors on clergy husbands and their wives .Family Relations, 43,1994;189-195.

30. Hunsley, J., Pinsent, C., Lefebvre, M., James-Tanner, S., & Vito, D. Construct validity of the short forms of the Dyadic Adjustment Scale [Electronic version]. *Family Relations*, 44,1995;231-237
31. Weigel, D. & Ballard-Reisch, D. Using paired data to test models of relational maintenance and marital quality. *Journal of Social and Personal Relationships*, 16,1999;175-191.
32. Norton, R. Measuring marital quality: A critical look at the dependent variable. *Journal of Marriage and the Family*, 45,1983,141-151.
33. Spanier, G. B. Measuring dyadic adjustment: New scales for assessing the quality. *Journal of Marriage and the Family*,41,1976,813-823.
34. Habibi, M; Sayed Alitabar, S.H; Kholghi, H; Sarvestani, A; Zolfagharnasab, S. Reliability and Validity of the Kansas Marital Satisfaction Scale: Confirmatory Factor Analysis and Non-Parametric Item Response Theory; Ravan sanji, 2013. (Full text in Persian).
35. Ghorbani M, Kazemi H, Bahryni-Boroujeni M, Ghorbani T, Sepehri-Boroujeni K. Comparison of marital conflict dimensions between substance dependence patients: Shishe, Crack, Opioids. *J Sharekord Univ Med Sci*. 2012;14(3):12-19.
36. Turner AK, Latkin C, Sonenstein F, Tandon SD. Psychiatric disorder symptoms, substance use, and sexual risk behavior among African-American out of school youth. *Drug Alcohol Depend*. 2011 May; 115(1-2): 67-73.
37. Karamy A, Editor. Zung anxiety inventory. Tehran: Psychometrics Publication Center; 2009. (Full text in Persian).

Original Article

Substance Abuse of Crystal and Opium: Comparison of Marital Satisfaction and Anxiety

Ali Sarvestani¹, Sayed Hadi Sayed Alitabar^{2*}, Sara Bamdad³, Mojtaba Habibi Asgarabad⁴, Tahereh Saeidi⁵

1. Ph.D Student, Family Counseling, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

2. Ph.D. Student of Career Counseling, Faculty of psychology & Educational Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran

3. Master of Counseling, Islamic Azad University, Khomeini shahr, Isfahan, Iran.

4. Assistant Professor of Health Psychology, Department of Health Psychology, Tehran Institute of Psychiatry-School of Behavioral Sciences and Mental Health, Iran University of Medical Sciences, Tehran, Iran.

5. Master of General Psychology, University of Isfahan, Isfahan, Iran.

*Corresponding Author: Sayed Hadi Sayed Alitabar, Faculty of Psychology & Educational Sciences, University of Isfahan, Isfahan, Iran
Email: h_alitabar@edu.ui.ac.ir

How to cite this article:

Sarvestani A, Sayed Alitabar H, Bamdad S, Habibi Asgarabad M, Saeidi T. Substance Abuse of Crystal and Opium: Comparison of Marital Satisfaction and Anxiety. Community Health 2017;4(1):15-23

Abstract:

Background: Substance abuse is the most common mental disorder in the present. This study aimed to compare marital satisfaction and anxiety in crystal, opium addicts with ordinary people do.

Materials and methods: This comparative study was conducted among population addicted to crystal and opium in rehabilitation centers in Tehran. The number of participants addicted to crystal, opium and normal were respectively 53, 47 and 80 were selected by purposive sampling method. Kansas marital satisfaction and Zank anxiety scale were used. Data analysis was done by MANONA and SPSS-16.

Results: Marital satisfaction between the two addicted groups (crystal and opium) and normal group was a significantly difference ($P < 0.01$), but there was no significant difference between addicted groups with each other ($P > 0.05$). There were significant difference in anxiety between the two addicted with normal group ($P < 0.05$), but there were no significant difference between two addicted groups.

Conclusion: The study showed men's with substance abuse have marital dissatisfaction and trauma more than the normal group. Therapists need to pay more attention to the issue of substance abuse treatment as well.

Key words: Substance abuse, Marital satisfaction, Anxiety.